

D. 25. oktober 2018.

BORGERFORSLAG

Forslag om at gøre det lovpligtigt for udsalgssteder at holde tobaksprodukter skjult

---

Hver dag begynder 40 børn og unge at ryge i Danmark. Og andelen af unge rygere mellem 16 og 24 år er atter stigende. Det er en bekymrende udvikling, som kræver politisk handling. Coop foreslår derfor, at Folketinget pålægger alle udsalgssteder at skjule tobaksprodukter ved at udstede et totalt udstillingsforbud. Formålet er, at færre unge fristes til at ryge og dermed at bidrage til at indfri regeringens ambition om en røgfri generation i 2030.

Dagligvarehandlen er flere steder frivilligt begyndt at gemme tobak væk. I Coop har vi indført udstillingsforbud i Irma og inden 1. juli 2019 vil alle Coops butikker, inklusive vores butikker i Tyskland, have tobakken gemt væk. Med 1.100 butikker er det klart det største frivillige initiativ til omstilling i dagligvarehandlen.

Naturligvis er det fortsat vigtigt at overholde aldersgrænserne for salg af tobak.

Erfaringerne fra Danmark og udlandet viser, at tobakssalget falder de steder, hvor tobakken gemmes væk. Men børn og unge er fortsat eksponeret for tobak. For dagligvarehandlen står kun for

halvdelen af tobakssalget (Nielsen tal, 2018) og under 40% af de mere end 7000 udsalgssteder med synlige tobaksvarer.

I Danmark, hvor det kun er nogle butikker, som skjuler tobakken, kan vi desuden se, at salget i stedet flyttes til butikker, som stadig sælger tobak synligt. Derfor er et generelt udstillingsforbud nødvendigt og vil endvidere sende et tydeligt signal til børn og unge om, at tobak ikke er et almindeligt produkt, der kan sælges side om side med almindelige dagligvarer.

Derfor er frivillig tildækning af tobak ikke tilstrækkelig. Der skal politisk handling og fælles lovgivning til.

- Tobaksvarer må ikke udstilles synligt over for kunder i danske udsalgssteder.
- Alle udsalgssteder af tobak er omfattet af forbuddet, herunder dagligvarehandlen, kiosker, tankstationer, barer, cafeer m.v.
- Udsalgsstederne har metodefrihed til at vælge den form for tildækning, som passer til det enkelte udsalgssted.
- Udstillingsforbuddet skal gælde fra 1. januar 2020, så der er den fornødne tid til at implementere omstillingen.

Baggrund:

- Hver dag begynder 40 børn og unge i Danmark at ryge, viser tal fra Statens Institut for Folkesundhed.
- 9 ud af 10 danskere bakker op om en røgfri fremtid, ifølge initiativet Røgfri Fremtid.
- Et flertal af de unge bakker op om at begrænse antallet af udsalgssteder samt at placere tobakken i butikken, så den ikke umiddelbart er synlige for kunderne. Røgfri Fremtid, Unge undersøgelse 2017.
- Andelen af unge rygere mellem 16 og 24 år er stigende, viser seneste udgave af Sundhedsstyrelsens kortlægning af danskerne sundhed, Den Nationale Sundhedsprofil fra 2017.
- Udviklingen er bekymrende og strider direkte mod ambitionerne om at skærme børn og unge mod tobak og nedbringe andelen af unge rygere.
- Danmark har tilsluttet sig WHO's rammekonvention om tobak, hvilket betyder, at vi som nation er forpligtiget til at beskytte kommende generationer mod tobak.
- En af tre nationale målsætninger i Kræftplan IV - indgået mellem Regeringen, Danske Regioner og KL er, "At der i 2030 er en røgfri generation af børn og unge".